

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Basisschool De Vlieger

Kwaliteitsonderzoek

vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 23 augustus 2019

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 3 juni 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de vroegschoolse educatie op basisschool De Vlieger. Vroegschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor leerlingen in groep 1 en 2 die dat nodig hebben, zoals leerlingen met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op kinderdagverblijven en in de groepen 1 en 2 van basisscholen in Nederland in beeld brengen. Basisschool De Vlieger maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport beoordelen wij de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de vroegschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op de school in groep 1 en 2, wat beter kan en soms ook wat beter moet.

Wat gaat goed?

De leraren geven met een eigentijds en doelgericht aanbod op aansprekende en goede wijze les aan de jonge leerlingen. Taalontwikkeling, meer specifiek de woordenschatontwikkeling, is hierin een heel belangrijk element. Als de kleuters moeite hebben met leren, of juist meer uitdaging nodig hebben, weet de school de juiste afstemming van aanbod en didactisch handelen, zowel binnen de groep als in extra ondersteuningsgroep en schakelklas, te realiseren. De school werkt goed samen met ouders en met de voorschool. De ouders zijn tevreden over de wijze waarop ze betrokken en geïnformeerd worden. De school hecht grote waarde aan een goede relatie met ouders. Ook de doorgaande lijn met de voorschool is al op meerdere gebieden gerealiseerd. De school werkt ook goed samen met ketenpartners als meer of gespecialiseerde hulp voor leerlingen nodig is dan de school zelf kan bieden.

De school brengt zelf in beeld welke kwaliteit ze wil leveren op het gebied van vroegschoolse educatie en of ze die ook levert. Bij de evaluatie betreft de school ook ouders en leidsters van de voorschool. De leraren en onderwijsassistenten in de onderbouw werken hard aan het voortdurend verbeteren van eigen expertise en de kwaliteit van de vroegschoolse educatie. Er is breed draagvlak voor de ambities van de

Bestuur: Movare
Bestuursnummer: 41516

School: De Vlieger

Totaal aantal leerlingen: 292

Totaal aantal leerlingen in de groepen 1 en 2: 55

Percentage gewichtenleerlingen op de school 1 oktober 2018: 44%

BRIN: 11LL

school.

Basisschool De Vlieger betreft ouders bij haar beleid inzake de vroegschoolse educatie en legt verantwoording af aan belanghebbenden van de gerealiseerde kwaliteit.

Wat kan beter?

De directie en team van basisschool De Vlieger weten welke kwaliteit ze bij ze vroegschoolse educatie realiseren. Ze weten ook op welke punten ze zich nog verder willen ontwikkelen. Wij hebben daarover met de directie en leraren van gedachten gewisseld en laten het aan de school over welke prioriteiten ze daarin wil stellen.

Wat moet beter?

Wij hebben in ons onderzoek geen zaken aangetroffen die niet voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

Vervolg

Basisschool De Vlieger wordt opgenomen in de reguliere toezichtplanning.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2	7
4.	Reactie van het bestuur	10

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij groep 1 en 2 van basisschool De Vlieger.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van groep 1 en 2 school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en Primair Onderwijs.

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd in de groepen 1 en 2 en de extra ondersteuningsgroep. Daarnaast hebben we documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, leraren groep 1 en 2, interne begeleider en directieleden.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de directie van de school.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Onvoldoende
- Voldoende
- Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek in groep 1 en 2 van basisschool De Vlieger.

Conclusie

De vroegschoolse educatie binnen basisschool De Vlieger is van goede kwaliteit. Alle onderzochte standaarden binnen het Onderwijsproces en de Kwaliteitszorg zijn als goed beoordeeld.

Context

Basisschool De Vlieger ligt in een woonwijk in het westen van Hoensbroek, gemeente Heerlen. De leerlingen komen vanuit omliggende wijken. In het schoolgebouw is ook peuteropvang 'Het Krauwelnest' gevestigd. De school zal nog dit kalenderjaar uitgebreid worden tot een brede maatschappelijke voorziening, waarin onder meer logopedie, ergo- en fysiotherapie opgenomen worden.

Van de vijfenvijftig kleuters heeft ongeveer een vijfde deel geen voorschool bezocht en daarom geen voorschoolse educatie gevolgd. Twintig kleuters zijn als doelgroepkind geïndiceerd.

De school heeft een schakelklas voor oudste kleuters die een taalachterstand hebben. In de school is ook een 'extra ondersteuningsgroep', waarin 4-6 jarigen uit Hoensbroek in een kleine setting onderwijs volgen. Dit om, indien mogelijk, te voorkomen dat de leerling doorstroomt naar MKD of speciaal (basis)onderwijs. Jonge leerlingen van andere basisscholen in Hoensbroek die voor deze voorziening in aanmerking komen, worden voor de duur van de extra ondersteuning tijdelijk ingeschreven op basisschool De Vlieger. Momenteel zitten 9 leerlingen in deze groep.

Afspraken over vervolgtoezicht

Basisschool De Vlieger wordt opgenomen in de reguliere toezichtsplanning.

3. Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek in groep 1 en 2 van basisschool De Vlieger.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>ℓ</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>ℓ</i>
OP3 Didactisch handelen			<i>ℓ</i>
OP6 Samenwerking			<i>ℓ</i>

Het Aanbod (OP1) is van goed niveau. Dit vinden wij omdat vanuit duidelijke ontwikkelingslijnen het vve-programma en additionele bronnenboeken doelgericht worden gebruikt. Binnen het taalaanbod neemt woordenschatontwikkeling een centrale plaats in. Dat zien we in de planning van thema's, de lesactiviteiten en in de inrichting van de lokalen. De groepslokalen bieden een aantrekkelijke en uitdagende leeromgeving en de inrichting wordt aangepast aan het actuele thema.

Met de kleuters die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen of een taalachterstand hebben, werkt een leraar in kleine groepjes aan woordenschat, begrijpend luisteren en ontwikkeling van leesvoorwaarden.

De leraren en intern begeleider hebben goed Zicht op de ontwikkeling (OP2) van de leerlingen. De school verzamelt immers al bij de start veel informatie bij ouders en voorschool over de ontwikkeling van de kleuter. Gedurende de kleuterperiode volgen de leraren met observaties en toetsen de ontwikkeling, interpreteren met de intern begeleider de bevindingen en vertalen deze in zorgacties op de zorgniveaus 1 tot en met 3. Mede door het toekomstige verbod op de kleutertoetsen, is de school op zoek naar een nieuw effectief en efficiënt kleuterobservatiesysteem. Bijzonder is het feit dat per thema de woordenschatontwikkeling in beeld wordt gebracht.

Door de inzet van extra personeel in de kleutergroepen lukt het de leraren om binnen de zorgniveaus de juiste uitdaging te bieden aan de kleuters die dat aankunnen en begeleiding en extra uitleg te geven aan de kleuters die dat nog nodig hebben. Voor zorgniveau 4 kan de school beschikken over expertise vanuit Movare en deskundigheid van buiten, zoals schoolmaatschappelijk werk, logopedie, ergo- en fysiotherapie. De ouders met wie wij spraken zijn zeer tevreden over

de wijze waarop ze geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind(eren) en betrokken worden bij extra hulp aan hun kind.

De kwaliteit van het Didactisch handelen (OP3) is goed. Op de eerste plaats kenmerken de geobserveerde onderwijsactiviteiten zich door structuur en vaste routines. De kleuters werken taakgericht en zijn gedurende langere tijd actief betrokken bij de activiteit. Op de tweede plaats benaderen de leraren de kleuters op empathische en stimulerende wijze. Ze spreken ook hoge verwachtingen uit waardoor de kleuters nog gemotiveerder aan de slag gaan om te laten zien wat ze kunnen en kennen.

Tenslotte kenmerken de lesactiviteiten zich door de accenten die op denkstrategieën en goed taalgebruik worden gelegd. De kleuters worden nadrukkelijk 'uitgedaagd' om te verwoorden wat ze denken. Daarbij worden ze subtiel gecorrigeerd bij verkeerde uitspraak van woorden.

De Samenwerking (OP6) is goed. Met ouders, de voorschool en met ketenpartners verloopt de samenwerking naar wens. De school vindt het belangrijk om een goede relatie met ouders te hebben en investeert daar veel tijd en energie in.

De ouders met wie we spraken zijn tevreden over de werkwijze van de school en de wijze waarop ze geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind. Dit beeld wordt bevestigd in de oudertevredenheidsmeting. Veel ouders maken gebruik van het inloopkwartier voorafgaand aan de lestijd. Door middel van digitale themabrieven en de ouderactiviteiten van vve-Thuis worden ze gestimuleerd om ook thuis ontwikkelingsgericht met hun kind(eren) bezig te zijn. Elk kwartaal organiseert de school infomomenten (zowel onder schooltijd als 's avonds) voor ouders. De opkomst ligt tussen 75% en 90%.

Met de in pandige voorschool wordt goed samengewerkt. Regelmatig is een koppeloverleg tussen leraren en leidsters en er vinden ook over en weer werkbezoeken ('interne audits') plaats. Daardoor is er sprake van een brede doorgaande lijn op het gebied van aanbod, pedagogisch-didactische aanpak en ouderbeleid.

3.2. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			
KA2 Kwaliteitscultuur			
KA3 Verantwoording en dialoog			

De Kwaliteitszorg (KA1) is goed. In het kwaliteitssysteem van de school heeft vroegschoolse educatie een eigen plek. Aan de hand van interne audits binnen het eigen vve-koppel, ouderbevragingen en de

evaluaties van het operationele vve-jaarplan weet de school welke kwaliteit van vroegschoolse educatie wordt gerealiseerd. De gewenste kwaliteit is beschreven in het 'DOP'-document (didactisch-organisatorisch-pedagogisch). Dit is het kwaliteitshandboek voor het onderwijsproces.

Een aandachtspunt bij de jaarlijkse evaluatie is het formuleren van een eigen conclusie: is de school tevreden over het bereikte effect. Dit veronderstelt een norm: welke prestatie-indicatoren moeten behaald zijn voor een eigen voldoende of goede waardering.

De Kwaliteitscultuur (KA2) is ook goed te noemen. Dit oordeel komt voort uit de gezamenlijke ambitie, betrokkenheid en inzet van het personeel in de onderbouw om goede vroegschoolse educatie te realiseren. Er wordt intensief met elkaar samengewerkt en expertise op het gebied van het jonge kind en taalstimulering is intern aanwezig. Ten slotte draagt bij de leraren ook de positief-kritische houding ten opzichte van zichzelf en elkaar (in overleggen en audits) bij aan een professionele cultuur.

De Verantwoording en dialoog (KA3) is van goede kwaliteit. Dit vinden wij omdat de school naar ouders en andere belanghebbenden de resultaten communiceert vanuit eigen analyses en evaluaties, audits en inspectierapporten. Tevens geeft ze aan met welke kwaliteitsaspecten en verbeteractiviteiten, ook op het gebied van vroegschoolse educatie, ze aan de slag is.

Daarnaast wordt met ouders in het koppeloverleg met de voorschool en bij de evaluatie van vve-Thuis gesproken over wat goed en minder goed gaat in de uitvoering van de vve-activiteiten. De school stelt zich daarbij ontvankelijk op voor positief-kritische reacties van de ouders.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft het bestuur aan hoe de school hiermee ten aanzien van groep 1 en 2 mee aan de slag gaat.

Het bestuur van Movare herkent zich in de positieve uitkomsten uit het door de Inspectie van het onderwijs uitgevoerde kwaliteitsonderzoek in de groepen 1 en 2 van Basisschool De Vlieger in Hoensbroek.

De afgelopen jaren is er binnen De Vlieger in samenwerking met de ketenpartners hard gewerkt aan de goede opzet en uitvoering van het onderwijs en ontwikkelingsaanbod binnen de gehele school maar ook specifiek de VVE en doorgaande lijn in de groepen 1 en 2.

Vanuit een heldere en duidelijke visie wordt consequent gebouwd aan hoogstaand kwalitatief onderwijs dat past bij de kinderen van de wijk en daarbij specifiek en kindgericht is. Vooral het rekening houden met de specifieke kind-kenmerken en de indien aanwezige zorg/ouder- en thuis-situatie.

Dat lukt steeds beter, waardoor aanbod maar vooral zicht op ontwikkeling steeds beter vast te stellen is en daardoor er beter ingespeeld kan worden op persoonlijke situaties en behoeften van het kind.

Wij zijn trots op de nu door De Vlieger gerealiseerde resultaten en stellen hiermee vast dat de school, het team en de partners de juiste weg hebben ingeslagen om goede kwaliteit te leveren in de vroegschoolse educatie en ontwikkeling van de kinderen van Hoensbroek. Vanuit die positieve vaststelling gaan wij samen met de directie en het team van de Vlieger verder met het vol passie kwalitatief inhoud geven aan de missie van de school: 'Ik mag er zijn'; 'Ik word gezien'; 'Ik wil en mag leren' : Elk kind heeft goud in zich! De school, directie en team hebben daarin onze onvoorwaardelijke persoonlijke en Movare steun!

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

